

Szűcs Katalin Ágnes¹

MÁTYÁS GYŐZŐRE EMLÉKEZVE

Huszonévesekként ismerkedtünk meg a *Kritika* című folyóirat szerkesztőségében – néhány hónap különbséggel kerültünk oda, Győző az irodalom- és filmkritikai rovat vezetőjének, én valamivel később szerkesztő munkatársként, olvasószerkesztő-tanoncnak. Kapcsolatunk nem volt felhőtlen – néhány hónap elteltével én kaptam meg az irodalomkritikai rovatot, Győzőnek maradt a film. A MÚOSZ megemlékezésében ez az időszak úgy szerepel, hogy „1983-tól 2010-ig – kis megszakítással – a *Kritika* c. folyóirat irodalom- és filmkritikai rovatának vezetője volt. 1989 és 1991 között a Magyar Napló megalakításában és útra indításában közreműködött a művészetkritikai rovat irányítójaként.” A két éves „kis megszakítás” után, 1991-ben az én státuszomra került vissza a *Kritikához*.

Aztán eltelt két évtized, és megint összesodort bennünket az élet a Zsigmond Király Főiskolán – ő 2007-től tanított itt, én 2009-től. Egy tanévnnyitó értekezleten találkoztunk először újra, ahol ráadásul ott volt a *Kritikánál* korábban, 1984 és 1989 között főszerkesztőnk, Szerdahelyi István is (ma már ő sem él). Magától értetődően ültünk egy kupacba mint a múltunk révén összetartozók, s ekkortól kezdtünk el beszélgetni, ekkortól alakult ki a respektus közöttünk Győzővel, és vált tiszteletteljes munkakapcsolattá. Ő feltehetően nem ismerte vagy nem appercipálta korábban az én filmes munkáimat, én nem tudtam az ő színházi érdeklődéséről, de hogy kiderült, minden Pintér Béla-előadást látott és lelkes híve a társulatnak, kértem, írjon róluk az általam szerkesztett *Criticai Lapok*ba. Ez a cikk aztán végül sajnos nem készült el, csupán dédelgetett terv maradt, de ettől kezdve, ha összefutottunk az egyetemen (merthogy időközben azzá vált az intézmény), beszélgettünk filmekről, filmcsinálásról, színházról, kultúrpolitikáról, a körülöttünk lévő világról – a rálátás igénye, a művészetek, a kulturális élet, társadalmi problémák komplex megközelítésének igénye még a *Kritika* szerkesztőségében ragadhatott ránk. Egy ilyen beszélgetés alkalmával bizalmába fogadott drámaírói ambícióit illetően. Ennek eredményeként lehoztuk a *Criticai Lapok*ban (2020/07-08) a *Veszteszár* című egyfelvonásosát, amelyet a Covid-időszak ihletett, és egy születőben lévő, hosszabb lélegzetű drámája írásának folyamatába is beavatott, dramaturgiai segítséget kérve, s igen jól esett, hogy hasznosnak tartotta az észrevételeimet.

Azt már régóta lehetett tudni, hogy vannak szépírói ambíciói – első novelláskötete 1992-ben

---

¹ A Milton Friedman Egyetem Kommunikáció- és Művelődéstudomány Tanszékének óraadó oktatója, c. főiskolai docens

jelent meg *Bilincstörők* címmel. Aztán hosszú szünet következett, a szerkesztő, az irodalom- majd filmkritikus, a publicista (a *168 órában* rendszeresen jelentek meg társadalomkritikus jegyzetei) s a teoretikus – hiszen DLA fokozatot filmtudományból szerzett 2007-ben – elnyomták, háttérbe szorították benne az írói törekvéseket, hogy aztán az utolsó években szinte gátszakadásként törjenek elő ismét, publikációk formájában. *A lét nyikorgó lengőajtaja* című új novelláskötete és a *Szőkevények* című regénye ugyan már posztumusz jelentek meg 2022-ben, de kiadásuk tényének még örülhetett...

Munkakapcsolatunk szemérmes volt, soha nem telefonon, csakis e-mailekben konzultáltunk. A betegségéről is így kérdeztem óvatosan – nem válaszolt, hogy majd szóban. Nem találkoztunk többé...